

INFORMATIE OVER DE ALGEMENE VOORZORGSMATREGELEN VOOR VACCINATIE DOOR CLB (COVID-19)

(versie 2, 27/4/2020, aanpassingen in geel gemarkeerd)

De algemene voorzorgsmaatregelen bij vaccinatie door CLB hebben tot doel om overdracht van infectieuze agentia te vermijden. Ze worden hieronder opgesomd en aangevuld met de maatregelen die specifiek in het kader van de maatregelen tegen de verspreiding van het coronavirus dienen genomen te worden. Voor de specifieke maatregelen om de verspreiding van het coronavirus te verhinderen worden de richtlijnen van [Sciensano](#) (Belgisch instituut voor gezondheid) en het [Agentschap Zorg en Gezondheid](#) gevolgd.

De preventieve CLB-contacten voor vaccinaties kunnen enkel plaatsvinden voor en door gezonde personen. Hiermee bedoelen we dat:

- Enkel vaccinatoren die niet tot de risicogroep behoren in tijden van het coronavirus kunnen vaccineren. CLB-medewerkers die 65 jaar of ouder zijn kunnen op dit moment niet vaccineren. CLB-medewerkers met een chronische aandoening dienen advies te vragen aan de dienst voor preventie en bescherming op het werk om na te gaan of deze medische handeling voor hen is toegestaan;
- Enkel vaccinatoren die vrij zijn van symptomen die kunnen wijzen op COVID-19 (klachten van een verkoudheid, hoesten, ademhalingsproblemen of koorts) kunnen vaccineren;
- Leerlingen met symptomen die kunnen wijzen op COVID-19 moeten thuisblijven en worden dus niet uitgenodigd voor vaccinatie. Breng ouders en jongeren hiervan op de hoogte;
- De volwassene (binnen de gezinscluster) die de leerling begeleidt naar het vaccinatiemoment dient ook vrij te zijn van symptomen die kunnen wijzen op COVID-19. Breng ouders en jongeren hiervan op de hoogte.

Persoonlijke hygiëne

De **vingernagels** moeten schoon en kort geknipt zijn, zonder de vingertoppen te overschrijden. Nagellak of kunstnagels mogen niet gedragen worden omdat ze een besmettingsbron kunnen zijn.

Het dragen van **juwelen** zoals ringen, armbanden of polshorloge is bij het uitvoeren van medische handelingen niet aangewezen omdat ze een correcte handhygiëne beletten.

Het **haar** moet schoon zijn en haar langer dan de schouders moet bijeengehouden worden. **Baard** en **snor** moeten goed verzorgd zijn, regelmatig gewassen en kort geknipt. Haar, baard en snor bevatten een grote hoeveelheid micro-organismen en kunnen besmettingsbronnen zijn.

Papieren zakdoeken voor eenmalig gebruik worden aanbevolen. Na gebruik worden ze weggeworpen. Na het snuiten van de neus, worden de handen met handalcohol ontsmet.

De **kledij** moet schoon zijn en een correcte handhygiëne toelaten. Er wordt aanbevolen korte mouwen of driekwartmouwen te dragen.

Handhygiëne

De handen zijn verantwoordelijk voor de overdracht van verschillende micro-organismen, zowel deze aanwezig op de gezonde huid als deze opgedaan tijdens de medische handelingen. Het bestrijden van infectieoverdracht bij medische handelingen berust op professionele, reglementaire, deontologische en ethische verplichtingen die op CLB-vaccinatoren van toepassing zijn. Een goede handhygiëne moet bij alle leerlingen worden toegepast. Handhygiëne beoogt het doeltreffend controleren van de proliferatie van de huidflora ter hoogte van de handen door o.a. de transiënte flora te verwijderen en de commensale flora te beperken. Ze zorgt tevens voor het verwijderen van vuil. Een goede handhygiëne vermindert het risico op transmissie van micro-organismen naar de leerlingen en vermindert het risico op kolonisatie of infectie van de CLB-vaccinator door micro-organismen van de leerlingen.

De handhygiëne voor CLB-vaccinatoren bestaat uit het wassen van de handen met water en zeep en de handen ontsmetten met handalcohol. De indicaties en technieken voor beide vormen van handhygiëne worden hieronder besproken. De basisvoorwaarden voor een goede handhygiëne moeten steeds vervuld zijn. Deze zijn:

- geen juwelen aan de handen en voorarmen, dus ook geen (trouw)ringen of horloges;
- schone, korte nagels zonder nagellak en geen valse nagels;
- vrije polsen (bij voorkeur door het dragen van korte mouwen of driekwartmouwen).

Frequent wassen en/of ontsmetten van de handen kan uitdroging en irritatie van de huid veroorzaken. De handen insmeren met een verzorgende handcrème helpt dit te voorkomen

Er worden tijdens de vaccinatie geen handschoenen gedragen. Handschoenen kunnen een vals gevoel van veiligheid geven. Een goede handhygiëne is essentieel.

Geef elkaar geen hand. Laat de leerling zelf de arm ontbloten voor vaccinatie.

Handen wassen met water en zeep

- In het kader van de persoonlijke hygiëne (bij het begin van de werkzaamheden, de maaltijdpauzes, na het gebruik van de toiletten, ...).
- Als de handen zichtbaar bevuild zijn moet de ontsmetting met handalcohol worden voorafgegaan door het wassen met water en zeep. Zeep verwijdert vuil, maar ontsmet nauwelijks; handalcohol ontsmet, maar verwijdert geen vuil.

Instructiefilmpje (agentschap Zorg en Gezondheid): Handen wassen met vloeibare zeep <https://youtu.be/ioppHbcUk-0>

Handen ontsmetten met handalcohol

Momenteel dienen de handen vóór en na de vaccinatie van elke leerling ontsmet te worden met handalcohol.

Instructiefilmpje (agentschap Zorg en Gezondheid): Handen ontsmetten met handalcohol <https://youtu.be/fKXAoVYbjA>

Het lokaal

Na de vaccinatie worden de oppervlakken die mogelijks besmet zijn door aanraking met de handen van de leerling en/of begeleider gedesinfecteerd (bv deurklink).

Ter herinnering: Onder desinfectie wordt verstaan het verminderen van het aantal micro-organismen op levenloze oppervlakken, tot een aanvaardbaar geacht niveau. Desinfectie dient beperkt te blijven tot situaties waarin steriliteit niet vereist is, maar waarin reiniging alleen het besmettingsniveau onvoldoende reduceert. Indien desinfectie noodzakelijk is, verdient de thermische machinale methode de voorkeur. Voor oppervlakken en artikelen die niet bestand zijn tegen hoge temperaturen, zal voor chemische desinfectie moeten worden gekozen.

Dit gebeurt voor materialen en kleine oppervlakken (<0,5m²) met alcohol 70°. Zie <https://www.vwvj.be/faq/hoe-een-oppervlak-ontsmetten-met-alcohol>

Voor grotere oppervlakten wordt een chlooroplossing met een concentratie van 1000 ppm gebruikt. (bron: [Draaiboek infectieziekten voor CLB](#), hoofdstuk 'hygiënemaatregelen')

De lokalen die gebruikt worden voor vaccinatie, dienen 2 maal per dag verlucht te worden.

Mondmaskers

Chirurgische mondmaskers worden voorbehouden voor situaties waarin er een vermoeden is van een besmetting met COVID-19. Aangezien enkel gevaccineerd wordt door en voor personen zonder symptomen van COVID-19, is er, behalve in enkele uitzonderingssituaties, geen reden om tijdens de vaccinatie door CLB een chirurgisch mondmasker te dragen.

De voorzorgsmaatregelen (handen regelmatig wassen, social distancing en thuis blijven bij ziekte) volstaan volgens de aanbevelingen van Sciensano in een preventieve setting op voorwaarde dat de social distancing niet doorbroken wordt. Dit is onmogelijk tijdens een vaccinatie. Om de eventuele overdracht van micro-druppeltjes met het coronavirus tijdens de presymptomatische fase van COVID-19 te voorkomen, wordt daarom toch aanbevolen om een **stoffen mondmasker** te dragen tijdens de consultaties voor vaccinatie.

Een **chirurgisch mondmasker** is wel vereist in volgende gevallen:

- **Bij vaccinatie van leerlingen die tot de risicogroep voor een ernstig verloop van COVID-19 behoren** (diabetes, ernstige chronische hart-, long- of nieraandoeningen, immunosuppressie, maligne hemopathie, actieve neoplasmie). Zie het advies van de Hoge Gezondheidsraad in verband met [vaccinatie van immunogecompromitteerde en chronisch zieke kinderen en volwassenen](#) om na te gaan of vaccinatie niet, dan wel net heel erg is aangewezen voor deze leerling.
- **Als de CLB-vaccinator een contact binnen het huishouden is van een mogelijk of bevestigd geval.** In dit geval kan hij, op voorwaarde dat hij zelf geen symptomen vertoont, werken door het dragen van een chirurgisch masker gedurende 14 dagen na het laatste risico-contact. De gezondheidstoestand moet tijdens deze periode worden opgevolgd (zelfcontrole).

Prioritair wordt gestart met de vaccinatie van leerlingen in het 5de leerjaar tegen MBR. Deze leerlingen zijn niet ouder dan 12 jaar, de verplichting voor het dragen van een mondmasker geldt dus niet voor

hen. Het advies over het dragen van een mondmasker tijdens de vaccinatie door de leerlingen boven de 12 jaar, wordt in de komende dagen besproken met de experts. Meer nieuws hieromtrent volgt.

Betrouwbare Informatie over het maken van mondmaskers is te vinden via

<https://maakjemonmasker.be/#hero>.

Een mondmasker voorkomt de verspreiding van virussen op voorwaarde dat je het correct gebruikt. Gebruik je een mondmasker niet correct, dan verhoog je net de kans op besmetting.

Richtlijnen voor het gebruik van de mondmaskers:

- Was je handen grondig met water en zeep alvorens het masker aan te raken.
- Gebruik de uiteinden van de linten om het masker aan te brengen.
- Raak de binnenkant niet aan met je vingers.
- Zorg dat het masker zo goed mogelijk aansluit op je gezicht. Je moet met mond én neus door het masker ademen.
- Hou het masker aan gedurende de hele vaccinatiesessie en raak het niet aan. Wil je het masker verschuiven, was dan je handen ervoor en erna.
- Als je masker nat wordt, verwijder je het en plaats je een nieuw waarbij je dezelfde procedure volgt.
- Doe het masker uit na de vaccinatiesessie zonder de buitenkant aan te raken.
- Steriliseer elk mondmasker sowieso minstens éénmaal per dag door het te wassen op 60°C. 5 min. lang koken in de kookpot kan ook.

Social distancing

Door vaccinaties individueel, op afspraak (15 minuten per leerling), aan te bieden, wordt voorkomen dat lange wachtrijen ontstaan en kan social distancing van 1,5 meter gerespecteerd worden. Stuur ouders erop aan om op tijd te komen. Zorg voor een vlotte doorstroom.

Tijdens het onthaal en de uitleg over de vaccinatie wordt een afstand van 1,5 m bewaakt tussen de vaccinator en de leerling met eventuele begeleider.

Voorzie markering zodat leerling en begeleider er extra op attent worden gemaakt dat 1,5 m afstand dient gerespecteerd te worden met de vaccinator en met de leerling (+ begeleider) die vóór of na hen aan de beurt is.

Na vaccinatie dient, zoals steeds, de leerling 15 minuten onder toezicht van een volwassene in de nabijheid van de vaccinator zittend te wachten met respect voor de social distancing.

De leerling en begeleider vertrekken nadien onmiddellijk naar huis om samenscholing met andere leerlingen en hun begeleiders te voorkomen.

